

Rodzaje innowacji

1) Rodzaje innowacji wg Oslo Manual:

- **Innowacja produktowa** oznacza wprowadzenie na rynek przez dane przedsiębiorstwo nowego towaru lub usługi, lub znaczące ulepszenie oferowanych uprzednio towarów lub usług w odniesieniu do ich charakterystyk lub przeznaczenia. Ulepszenie może dotyczyć charakterystyk technicznych, komponentów, materiałów, wbudowanego oprogramowania, bardziej przyjaznej obsługi przez użytkownika oraz innych cech funkcjonalnych.

- **Innowacja procesowa** oznacza wprowadzenie do praktyki w przedsiębiorstwie nowych, lub znacząco ulepszonych, metod produkcji lub dostaw.

- **Innowacja marketingowa** oznacza zastosowanie nowej metody marketingowej obejmującej znaczące zmiany w wyglądzie produktu, jego opakowaniu, pozycjonowaniu, promocji, polityce cenowej lub modelu biznesowym, wynikającej z nowej strategii marketingowej przedsiębiorstwa.

- **Innowacja organizacyjna** oznacza zastosowanie w przedsiębiorstwie nowej metody organizacji jego działalności biznesowej, nowej organizacji miejsc pracy lub nowej organizacji relacji zewnętrznych.

Innowacyjne rozwiązanie (produkt, proces, marketing lub organizacja) może być wynikiem własnej działalności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstwa, współpracy z innymi przedsiębiorstwami i instytucjami lub może być wynikiem zakupu wiedzy w postaci niematerialnej (patenty, licencje, oprogramowanie, know-how, usługi o charakterze technicznym, marketingowym, organizacyjnym, szkoleniowym itp.) lub materialnej (maszyny i urządzenia o podwyższonych parametrach).

Nowoczesna firma musi być organizacją twórczą. Powinna zatem reagować na działania konkurencji nowymi wyrobami, formami marketingu itp. Twórcza firma na zdolność do twórczości, tj. tworzenia nowych idei, czy pomysłów lub do nowego spojrzenia na znane już idee. „Twórczość – pisze Ross A. Webber – będziemy określać jako generowanie pomysłu”. Pomysł zaś, zastosowany do rozwiązania konkretnego pomysłu, może zaowocować powstaniem innowacji, tj. wytworzenia nowego wyrobu lub usługi, nowego procesu, nowej struktury, nowej metody.

Organizacja, która chce utrzymać się na rynku i być konkurencyjną musi mieć zdolność do tworzenia innowacji.

Sam marketing, choćby najlepiej opracowany i stosowany nie zapewni jej sukcesu. Do tego potrzebne są innowacje, gdyż to właśnie one decydują o konkurencyjności firmy, zaś ich brak może stanowić – i najczęściej stanowi – zagrożenie dla jej rynku. Dlatego też drugą funkcją biznesu jest innowacja, to znaczy dostarczenie lepszych i oszczędniejszych dóbr i usług: musi on dostarczać dobra i usługi coraz lepsze i coraz oszczędniejsze. Przedsiębiorstwo nie musi być coraz większe, trzeba natomiast, by stawało się coraz lepsze.

Innowacja może przybierać różne formy, może też być różnie rozumiana, w zależności od dziedziny wiedzy, w której to pojęcie jest użytkowane, a także od przedmiotu badań oraz celu, któremu ma ono służyć. Rozbieżność przy formułowaniu definicji innowacji wynika również z rozumienia zmiany bądź jako procesu, bądź jako wyniku procesu. Amerykańskie pismo „Fortune”, które co roku publikuje listę najbardziej podziwianych w Ameryce przedsiębiorstw, podkreśla, że „pojęcie innowacyjności rozumiane jest w szerokim sensie. Chodzi tu nie tylko o usprawnienia wyrobów lub metod produkcyjnych, lecz także o pomysłowość odnoszących się do wszelkich aspektów działalności”.

Dla przykładu można tutaj przytoczyć **kilka określeń innowacji**:

- Innowacja jest kierowanym wysiłkiem organizacji na rzecz opanowania nowych produktów i usług, bądź też nowych zastosowań istniejących produktów i usług. Innowacja jest również formą kontroli gdyż pomaga organizacji dotrzymać kroku konkurentom.
- Innowacje to zmiany celowo wprowadzone przez człowieka lub zaprojektowane przezeń układy cybernetyczne, które polegają na zastępowaniu dotychczasowych stanów rzeczy innymi ocenianymi dodatnio w świetle określonych kryteriów i składającymi się w sumie na postęp.
- Innowacja odnosi się do jakiegokolwiek dobra, usługi lub pomysłu, który jest postrzegany przez kogoś jako nowy. Pomysł może istnieć od dawna, ale stanowi innowację dla osoby, która go postrzega jako nowy.
- Innowacja to wytwarzanie i dostarczanie na rynek nowych produktów, a także zastosowanie w procesie produkcji nowych technologii, bądź ulepszenia dotychczasowych, w celu zwiększenia wydajności produkcji, obniżenia jej kosztów, zastosowania nowych, bardziej dostępnych surowców oraz poprawy jakości.
- Innowacja jest to działalność twórcza, w której kładzie się większy nacisk na wdrożenie twórczego pomysłu. Jak się wydaje, jest to nieustanny proces, który się rozpoczyna od dostrzeżenia okazji, potrzeby do zaspokojenia lub problemu do rozwiązania. Proces ten zmierza do zakończenia z chwilą podjęcia decyzji o wdrożeniu określonego pomysłu, wybranego spośród wielu rozważanych i przystąpienia do jej realizacji.

- Innowacja to proces poszukiwania potencjalnych innowacji czyli alternatywnych, lecz zarazem nowatorskich, umożliwiających pomyślne osiągnięcie cel...ów strategicznych wynikających z zaistniałego zachowania równowagi zewnętrznej i wewnętrznej przedsiębiorstwa.
- Innowacje nazywa się wszelkie uznane przez człowieka za nowość zmiany w stosunku do stanu poprzedniego, dotyczące wartości i zjawisk kulturowych, prądów i myśli, obyczajów i poglądów, nowości techniczne, usprawnienia organizacyjne i społeczne, dotyczące wszelkich dziedzin życia gospodarczego.
- Innowacja to wszelkie, traktowane jako nowe, zmiany w sposobie zachowania i działania, wynalazki i usprawnienia, koncepcje nowego stanu rzeczy oraz procesy realizacji tych koncepcji.
- Innowacja to wytwór spostrzegany przez podmiot przyswajania jako nowy, o którym innowacja przekazywana jest za pośrednictwem określonych środków. Podmiotem może być zarówno jednostka, jak i grupa społeczna. Innowacja to zmiany w procesie produkcji związane z inną jakością nakładów oraz wyników produkcji. To zmiany polegające na innym niż dotychczas zastosowaniu rzeczowych i ludzkich czynników wytwórczych, na produkcyjnym uruchomieniu dotychczas niewykorzystanych sił przyrody, na tworzeniu dóbr produkcyjnych i konsumpcyjnych o nowych właściwościach.
- Innowacje to wyszukiwanie nowych pomysłów i ich urynkowanie. Istotną rolę w tym zakresie odgrywa intuicja – zasadniczy trzon każdej innowacji.

Jak wynika z przytoczonych określeń zakres pojęcia „innowacja” jest niezmiernie szeroki i dość dowolnie formułowany.

Analizując różne definicje innowacji można więc stwierdzić, że:

- Innowacja to zmiana w wyrobach lub metodach wytwarzania związana z przyswojeniem w produkcji części zasobów wiedzy technicznej, prowadząca do zwiększenia nowych lub doskonalszych wyrobów, metod wytwarzania w gospodarce, przebiegająca stopniowo lub skokowo, której rezultatem jest zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów gospodarczych, znajdujących się w dyspozycji określonego podmiotu gospodarczego.
- Innowacja oznacza również nie znany dotychczas sposób zaspakajania nowych potrzeb. Innowacją jako synonim nowych sposobów realizowania określonych potrzeb, można odnosić do wszystkich aspektów działalności ludzkiej. Mówi się więc o innowacjach technicznych, ekonomicznych, administracyjnych itp.
- Innowacja to także nowa koncepcja produkcyjna, której rezultatem mogą być ulepszenia techniki, technologii i produkcji oraz nowe produkty lub istotne odmiany produktów już wytworzonych. Tak więc innowacje to zmiany w procesie produkcji związane z inną jakością nakładów oraz wyników produkcji, czyli zmiany polegające na innym niż dotychczas zastosowaniu rzeczowych i ludzkich czynników wytwórczych, na produkcyjnym uruchomieniu dotychczas niewykorzystanych sił przyrody, na tworzeniu dóbr produkcyjnych i konsumpcyjnych o nowych właściwościach.

Innowacje są nie tylko różnie określane, ale i też różnie klasyfikowane. Jako kryteria ich podziału przyjmuje się:

- - oryginalność zmian
 - skala wielkości
 - źródła innowacji
 - stopień złożoności procesu innowacyjnego
 - uwarunkowania psychospołeczne
 - zakres oddziaływania
 - rodzaj wiedzy
 - wpływ na środowisko

W zależności od zastosowanych kryteriów wyróżnia się takie ich rodzaje, jak:

- - - innowacje radykalne
 - innowacje stopniowe
 - innowacje techniczne
 - innowacje kierownicze
 - innowacje strategiczne
 - innowacje taktyczne

Innowacje radykalne to zupełnie nowe produkty lub technologie, które w sposób całkowity zastępują produkty stosowane wcześniej w danej dziedzinie. Wprowadzenie na rynek takich innowacji doprowadza do głębokich przeobrażeń struktury konkurencyjności w danej branży.

Innowacje stopniowe wiążą się przede wszystkim z modyfikacją istniejącego już produktu, usługi lub technologii. Ten rodzaj innowacji jest znacznie bezpieczniejszy od innowacji radykalnych, ale jednocześnie mniej dochodowy i spektakularny.

Innowacje techniczne to zmiany wyglądu fizycznego produktu lub usługi, parametrów osiągnięć lub procesów produkcyjnych.

Innowacje produktowe to zmiany fizycznej charakterystyki osiągnięć istniejących produktów i usług albo tworzenie całkowicie nowych produktów i usług.

Innowacje procesowe to zmiany w sposobie wytwarzania, tworzenia lub dystrybucji produktów i usług, albo też nowy sposób wytwarzania danego produktu lub prowadzenia usług, czy dystrybucji produktów.

Innowacje kierownicze wiążą się głównie ze zmianami w procesach kierowania firmą, czyli polegają na wprowadzeniu nowych sposobów zarządzania dystrybucją, jakością czy logistyką, co w rezultacie prowadzi do lepszego zaspokajania potrzeb klientów i ugruntowania pozycji rynkowej firmy. Często innowacja kierownicza umożliwia uratowanie przedsiębiorstwa przed bankrutem, gdyż źle zarządzana firma przegrywa z konkurencją, mimo wytwarzania zupełnie dobrego produktu.

Innowacje strategiczne wiążą się z długofalowymi działaniami innowacyjnymi, mającymi istotny wpływ na dalszy rozwój przedsiębiorstwa.

Innowacje taktyczne to wszelkie działania bieżące dążące do ulepszenia metod produkcji, jak i samego produktu. Celami tych innowacji są:

- polepszenie funkcjonowania przedsiębiorstwa
- udoskonalenie jakości zarządzania i jakości produktów
- wprowadzenie do produkcji nowych produktów
- lepsze zaspokajanie potrzeb klientów.

Zasadniczy podział innowacji, stosowany najczęściej w przedsiębiorstwach, dotyczy charakteru wprowadzanych przez nie zmian. Z tego punktu widzenia dzieli się innowacje na pięć zasadniczych grup, a mianowicie:

- - innowacje funkcyjne
 - innowacje przedmiotowe
 - innowacje technologiczne
 - innowacje organizacyjne
 - innowacje ekologiczne.

Innowacje więc to bardzo złożone zjawisko. Dotyczą one nie tylko wyrobów, lecz także procesów działalności, kanałów dystrybucji, sposobów obsługi, wykorzystywania nowych zjawisk rynkowych, stosunków z kooperantami, metod integracji kupowanych firm, sojuszy marketingowych i strategicznych itp.

Innowacje stanowią dzisiaj najważniejszą drogę do zdobycia atutów konkurencyjnych, a zarazem najtrudniejszą dziedzinę zarządzania – zarządzania ludzką kreatywnością.